An Tornapa Ollmhór

Banda 4b
Leabhar 1

1. Léigh leathanach 3. Cé a chuir na síolta tornapa?

___

2. Léigh leathanach 6. Cé chomh mór agus atá an tornapa?

___

3. Léigh leathanach 10. Cén rud a rinne an seanfhear?

___

4. Léigh leathanach 14. Ar bhog an tornapa?

___

5. Léigh leathanach 16. Cé a chuidigh leo?

___

6. Cé a tharraing an tornapa amach sa deireadh?

___

Smaoinigh...
An síleann tú go bhfuil an tseanbhean agus an seanfhear sásta gur chuir siad na síolta?

___

___

An Tornapa Ollmhór

Banda 4b
Leabhar 1

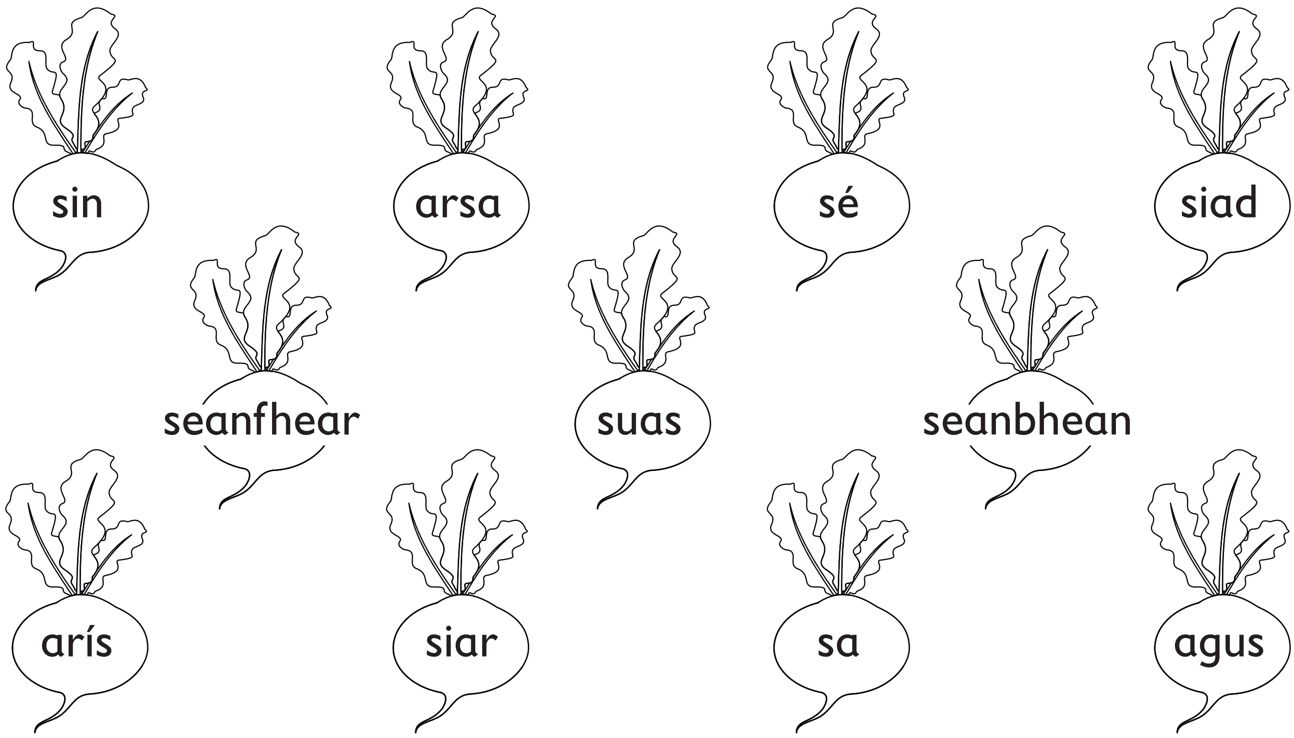

Léigh na focail atá scríofa ar na tornapaí. Éist go cúramach leis an 's'. Scríobh gach focal sa cholún cheart ar an tábla thíos.

i e	**a o u**
S 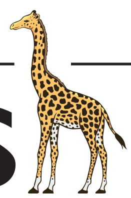	**S**
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	
6.	
7.	

Piongainí

1. Scríobh an abairt chuí faoi gach piongain.

Tá cleití spíceacha uirthi.
Is í seo an phiongain is lú ar fad.
Tá súile buí ag na piongainí seo.
Is í seo an phiongain is mó ar fad.

An Phiongain Impireach

An Phreabphiongain

An Phiongain Bheag

An Phiongain Shúilbhuí

2. Scríobh fíric amháin eile faoi gach piongain. Úsáid an leabhar más maith leat.

An Phiongain Impireach

An Phreabphiongain

An Phiongain Bheag

An Phiongain Shúilbhuí

Piongainí

Banda 4b
Leabhar 2

Léigh na leideanna sna boscaí thíos agus scríobh an t-ainm cuí. Bain úsáid as an leabhar leis na hainmneacha a scríobh, más maith leat.

Tá sí beag. Tá cleití lonracha uirthi. Tá sí gorm, liath agus bán. Maireann sí san Astráil. Cé hí? ____________________ ____________________	Is í seo an phiongain is mó. Is maith léi fanacht i ngrúpa mór. Maireann an phiongain seo san Antartach. Cé hí? ____________________ ____________________
Maireann sí sa Nua-Shéalainn. Tá súile buí aici. Bíonn an nead i bhfolach. Tá sí faiteach. Cé hí? ____________________ ____________________	Tá sí callánach. Bíonn sí ag léim agus ag preabadh. Tá cleití spíceacha uirthi. Cé hí? ____________________ ____________________

Péist agus a Lón

Banda 4b
Leabhar 3

1. Dear masc do charachtar ón scéal.

2. Cuir thú féin in aithne don rang.

Is mise Coinín.
Is maith liom féar a ithe.

Péist agus a Lón

Banda 4b
Leabhar 3

Freagair na ceisteanna seo thíos. Úsáid an leabhar le cuidiú leat.

1. An maith le Coinín féar a ithe?

___

2. An maith le Péist féar a ithe?

___

3. An maith le Fia coirt a ithe?

___

4. (a) An maith le Péist coirt a ithe?

___

(b) Cad chuige?

___

5. An maith le Ciaróg duilleoga a ithe?

___

6. (a) An maith le Péist duilleoga a ithe?

___

(b) Cad chuige?

___

Ríomhphictiúir

Banda 4b
Leabhar 4

Cá mhéad siolla atá sna focail seo? Léigh amach iad agus buail amach na siollaí. Ansin, scríobh gach focal sa bhosca cheart thíos.

lúbadh   béal   súil   casadh

stiúideo   ríomhaire   eití

cruth   samhail   eireaball   deireadh

cnapánach   iasc   lonradh

1 siolla	2 shiolla	3 shiolla

Ríomhphictiúir

Banda 4b
Leabhar 4

1. Úsáid an **clár** ag tús an leabhair leis an eolas seo a aimsiú. Cén leathanach ar a bhfuil eolas ar na rudaí seo thíos?

- solas ___________
- lúbadh, síneadh, casadh ___________
- samhlacha ___________
- ríomhphictiúir ___________

2. Léigh an t-**innéacs** ar chúl an leabhair. Cad iad na leathanaigh ar a bhfuil na focail seo thíos luaite?

- cruthanna ___________
- ealaíontóir ___________
- cnámha ___________

3. Úsáid an **ghluais** le ciall na bhfocal thíos a mhíniú i d'fhocail féin.

- ríomhphictiúir

____

____

- stiúideo

____

____

Sa Tóir ar an Ór

Banda 4b
Leabhar 5

Is cluiche beirte é seo. Tarraing na rudaí seo a leanas ar an léarscáil thíos. Cuir rud amháin i gcearnóg amháin.

sciathán leathair | **sionnach** | **damhán alla**

éan | **an t-ór** | **iasc**

	1	2	3	4
A				
B				
C				
D				

Ansin, ar do sheal agus tú ag obair le cara, cuirigí ceisteanna ar a chéile leis na rudaí ar léarscáil an duine eile a aimsiú, mar shampla,

'An bhfuil rud agat ar A2?'

Is é an chéad duine le gach rud atá ag an duine eile a aimsiú, a bhainfidh an cluiche.

Sa Tóir ar an Ór

Banda 4b
Leabhar 5

Is tusa Tim Tanaí. Tá tú faoi agallamh ag iriseoir ó *Nuacht an Lae*. Freagair na ceisteanna seo thíos. Úsáid an leabhar más maith leat.

Eachtra Mhór Tim Tanaí

1. Cá raibh tú?

____

2. Cé a bhí leat?

____

3. Cad iad na hainmhithe a chonaic tú?

____

4. Cad iad na rudaí a d’úsáid tú?

____

Smaoinigh...

5. An chéad uair eile a bheidh tú ag dul sa tóir ar an ór, an mbeidh Mac Mór ag dul leat? Cén fáth?

____

____

____

Tarraing pictiúr le cur leis an alt sa nuachtán.

Ainmhithe i bPluaiseanna

Banda 4b
Leabhar 6

Freagair na ceisteanna thíos. Úsáid an leabhar más maith leat.

1. Scríobh síos na rudaí a itheann an francach coille?

___

2. Cén rud a úsáideann an francach coille le nead a dhéanamh?

___

3. Cá háit a bhfanann an damhán pluaise?

___

4. Cén rud a dhéanann an damhán pluaise atá cosúil le brat mór síoda?

___

5. Cén dath atá ar an iasc pluaise?

___

6. Cén dóigh a mbíonn an sciathán leathair agus é ina chodladh?

___

7. Cén rud a dhéanann an sionnach sa phluais?

___

8. Cá háit a bhfágann an sionnach na coileáin?

___

9. Cé acu ainmhí atá dall sa leabhar seo?

___

an francach coille

an damhán pluaise

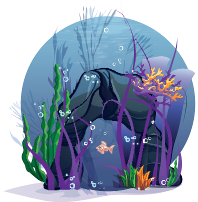

an t-iasc pluaise

an sciathán leathair

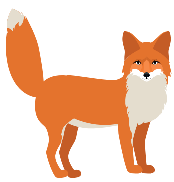

an sionnach

Ainmhithe i bPluaiseanna

Banda 4b
Leabhar 6

Léigh na habairtí seo thíos. Cuir tic le gach abairt atá fíor.

An sionnach 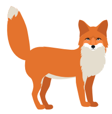

- [ ] Fanann an sionnach in áiteanna a bhíonn dorcha.
- [ ] Ní fhágann an sionnach na coileáin sa phluais.
- [ ] Téann an sionnach isteach sa phluais le codladh a dhéanamh.

An t-iasc pluaise 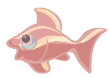

- [ ] Níl dath ar an iasc pluaise.
- [ ] Tá radharc maith ag an iasc pluaise.
- [ ] Itheann na héisc bheaga na héisc mhóra.

An francach coille

- [ ] Ní itheann an francach coille cnámha.
- [ ] Déanann an francach coille nead le cipíní.
- [ ] Ní fhágann sé boladh.

An sciathán leathair

- [ ] Tá radharc maith ag na sciatháin leathair.
- [ ] Bíonn an sciathán leathair ar crochadh bunoscionn agus é ina chodladh.
- [ ] Téann an sciathán leathair amach i rith an lae le bia a fháil.

An damhán pluaise

- [ ] Fanann an damhán pluaise ag tosach na pluaise.
- [ ] Ní bhíonn an damhán pluaise ar crochadh bunoscionn.
- [ ] Ní dhéanann an damhán pluaise líontán.

Na Trí Bhéar

Scríobh ea sna focail seo thíos. Ansin, scríobh amach na focail.

l___ba	d___s	b___g
________	________	________
ist___ch	t___ch	dír___ch
________	________	________
f___rgach	f___r	b___n
________	________	________

Roghnaigh 4 fhocal agus scríobh abairt le gach ceann acu.

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

4. ____

____

Scríobh ró ag tús na bhfocal seo thíos. Ansin, scríobh amach na focail le séimhiú iontu, le focail nua a dhéanamh.

te

fuar

bog

crua

cinnte

compordach

feargach

Roghnaigh 2 fhocal agus scríobh abairt le gach ceann acu.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

Tine! Tine!

Banda 4b
Leabhar 8

Léigh leathanaigh 4 agus 5

1. Cén rud a bhí in úsáid ag daoine sa bhliain 1700 le tinte a mhúchadh?

____

2. Bhí inneall dóiteáin le capall in úsáid sa bhliain ______________.

3. Cén rud a bhí in úsáid sa bhliain 1924 le tinte a mhúchadh?

____

4. Bhí eitleáin ag múchadh tine sa bhliain ______________.

Anois, scríobh an freagra ceart. Tá an ghluais ar leathanach 22 sa leabhar léitheoireachta.

inneall dóiteáin	lucht múchta dóiteán	dóiteán
an todhchaí	bád múchta dóiteán	aerlong

focal eile ar thine ______________________

na daoine a mhúchann tinte ______________________

leoraí ar a bhfuil dréimirí agus píobáin uisce ______________________

balún ollmhór le hinnill ______________________

rudaí nár tharla go fóill, tarlóidh siad amach anseo ____________

bád mór a bhfuil píobáin uisce air ______________________

Tine! Tine!

Banda 4b
Leabhar 8

Seo thíos na huirlisí a bhíonn in úsáid le tinte a mhúchadh. Aimsigh na focail sa leabhar. Scríobh isteach iad.

	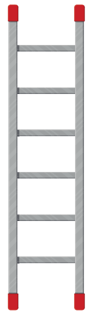
1.	2.
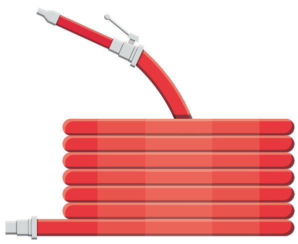	
3.	4.

Anois, dear inneall dóiteáin anseo. Ansin, cuir lipéid air.

m’

mo + iníon= m’iníon
‘Seo í m’iníon, Rós,’ arsa an fear.

Úsáid an riail sin leis na focail thíos a scríobh mar is ceart.

mo + arán	mo + aintín
mo + éadaí	mo + eitleán
mo + iasc	mo + ispín
mo + oráiste	mo + obair
mo + úll	mo + uncail

Ansin, roghnaigh 3 shampla agus scríobh abairt le gach ceann acu.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

Seo thíos na carachtair sa scéal. Scríobh in ord aibítre iad.

Rós	Ardal	Breandán	Cathal	Banríon	Lúidín

1. ____________________ 4. ____________________

2. ____________________ 5. ____________________

3. ____________________ 6 ____________________

(a) Anois, scríobh na focail seo ón scéal in ord aibítre.

rí	fear	pálás	doras	uisce
splanc	fáinne	ór	banríon	babaí

1. ____________________ 6. ____________________

2. ____________________ 7. ____________________

3. ____________________ 8. ____________________

4. ____________________ 9. ____________________

5. ____________________ 10. ____________________

Maratón

Banda 4b
Leabhar 10

Scríobh an fhuaim nn sna briathra thíos. Ansin, scríobh gach ceann acu amach arís.

stopa___ caithea___ tóga___

___________ ___________ ___________

mairea___ cuirea___ bío___

___________ ___________ ___________

gléasa___ rithea___ déana___

___________ ___________ ___________

Ansin, roghnaigh 4 bhriathar thuas agus scríobh abairt faoi mharatóin le gach ceann acu.

1. ______________________________

____

2. ______________________________

____

3. ______________________________

____

4. ______________________________

____

Maratón

Banda 4b
Leabhar 10

Ainmnigh na háiteanna ina mbíonn maratóin ag titim amach. Úsáid an leabhar más maith leat.

1. ______________________
2. ______________________
3. ______________________
4. ______________________
5. ______________________
6. ______________________
7. ______________________
8. ______________________

Freagair na ceisteanna seo thíos. Úsáid an leabhar más maith leat.

1. Ainmnigh 2 rud a dhéanann reathaithe le huisce nuair a bhíonn siad ag rith.

   ____

   ____

2. Cá fhad a thógann sé ar na reathaithe is gasta maratón a rith?

   ____

   ____

3. Cad iad na rudaí a fhaigheann na reathaithe as páirt a ghlacadh sa mharatón?

   ____

   ____

Puipéid

Puipéid

Banda 4b

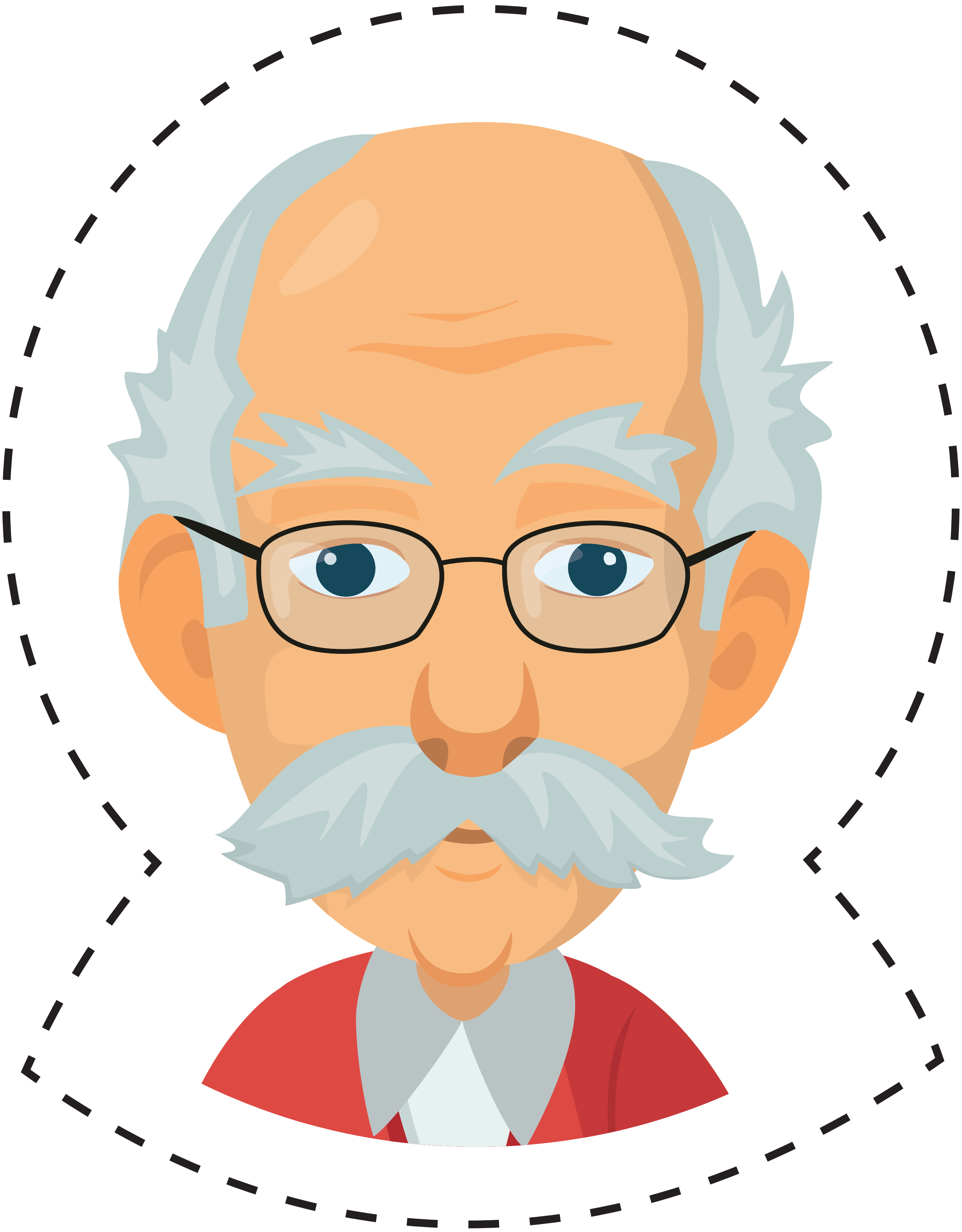

Puipéid

Banda
4b

Puipéid

Banda
4b

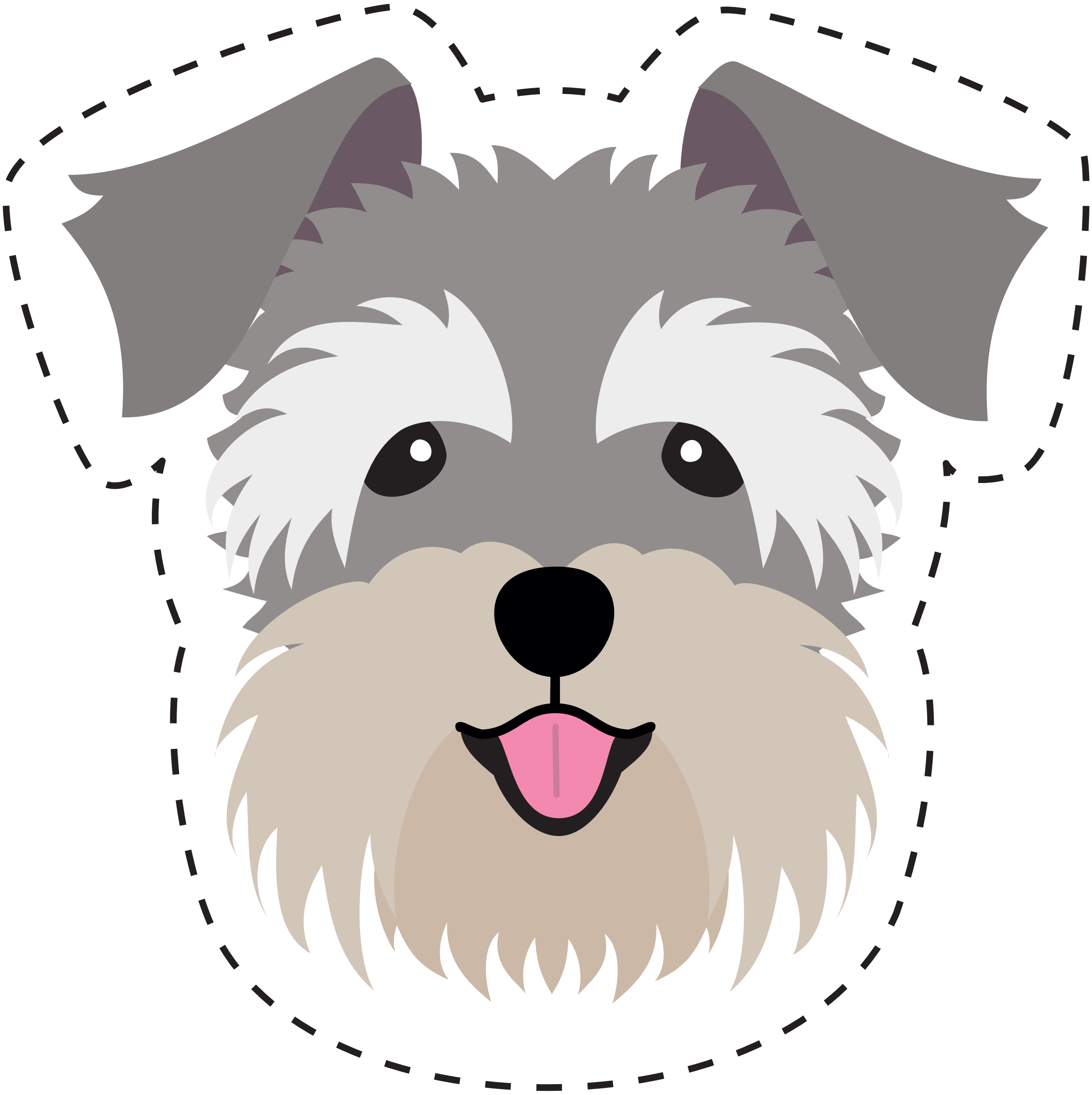

Puipéid

Banda 4b

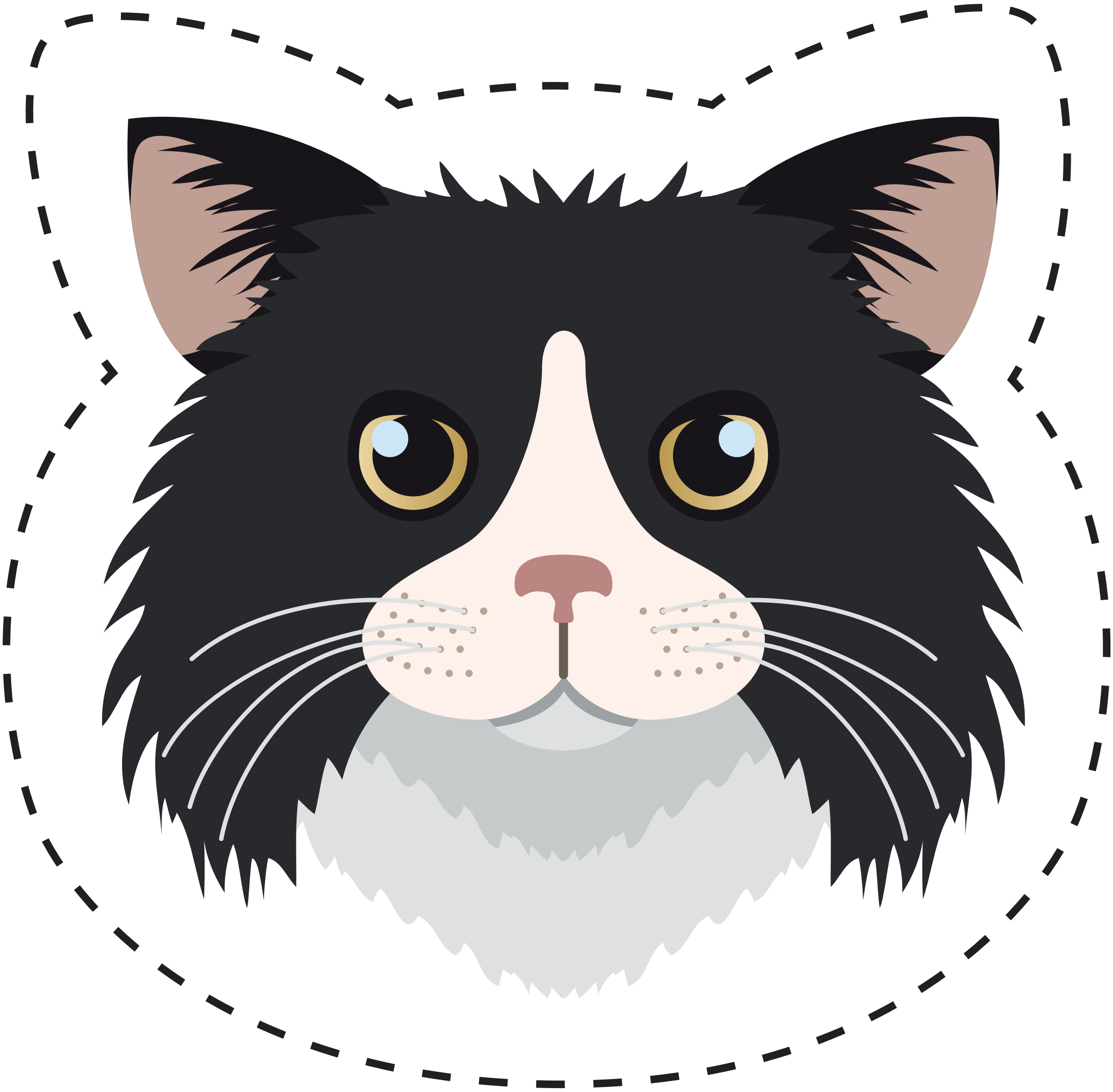

Puipéid

Banda 4b